

Commissie Zorgvuldig Bestuur

CZB/KL/KSO/2011/283

BETREFT: restaurantdagen in een school georganiseerd door een burgemeester en een OCMW-voorzitter.

1. PROCEDURE

1.1. Ontvangstdatum: 17 februari 2011

1.2. Verzoeker:

[X], Gemeenteraadslid

1.3 Verwerende partij

De deputatie van de provincie [Y]

1.4 CZB

- Bij aangetekend schrijven van 10 februari 2011, door het secretariaat ontvangen op 17 februari 2011, dient verzoekende partij bij de Commissie een klacht in.
- Bij aangetekend schrijven van 21 februari 2011 wordt de klacht naar verwerende partij gestuurd met een afschrift aan de directie van de betrokken school en aan de organisatoren van de restaurantdagen. Hen wordt daarbij ook de datum en de plaats van de zitting waarop de klacht zal behandeld worden meegedeeld.
- Bij aangetekend schrijven van 3 maart 2011, door het secretariaat ontvangen op 7 maart 2011, dient verwerende partij een verweerschrift in. Dit verweerschrift wordt per e-mail van 14 maart aan verzoeker bezorgd samen met de uitnodiging voor de zitting.
- Bij e-mail van 14 maart laat verzoeker weten dat hij de zitting niet zal bijwonen.

2. INHOUD van de KLACHT

Verzoeker is gemeenteraadslid. Hij vernam dat de heer [A], burgemeester, en de heer [B], ocmw-voorzitter, in de eetzaal van het Provinciaal Instituut voor Secundair Onderwijs (PISO) hun restaurantdagen houden.

Hij verwijst naar de beslissing die de Commissie in 2003 nam over een vraag van een directeur of een politieke partij zijn eetfestijn mag organiseren in de parochiezaal als die in erfpacht wordt gegeven aan de school. De beslissing luidde toen dat de Commissie van oordeel was dat aan het verbod op politieke propaganda in het onderwijs een ruime uitleg moet worden gegeven en dat daarmee alle politieke activiteiten bedoeld zijn.

Politieke propaganda en politieke activiteiten in de onderwijsinstellingen, door welke persoon of instantie dan ook en ongeacht voor wie bestemd, zijn verboden. Lokalen van de instelling mogen niet voor politieke activiteiten worden gebruikt. Het verbod geldt ook buiten de schooluren en schooldagen.

Hier gaat men volgens verzoeker nog een stap verder. Het betreft immers geen parochiezaal die de school in erfpacht heeft, maar de eetzaal van de school zelf.

Verzoeker herinnert aan het feit dat hij eind september 2009 de Commissie al eens op de hoogte bracht van restaurantdagen die de schepen van Financiën liet plaatshebben in het PISO. De directie van het PISO is toen op de hoogte gebracht van het feit dat politieke activiteiten, in de ruimste zin van het woord, niet toegelaten waren en dat zij nog net die activiteiten mochten laten doorgaan die al gepland waren.

Tot verbazing van verzoeker kreeg hij enkele dagen geleden via brievenbusbedeling een uitnodiging voor de restaurantdagen van de heer [A], burgemeester en voorzitter van de gemeenteraad en van de heer [B], gemeenteraadslid en voorzitter van het ocmw. Zij doen dit evenwel in hun hoedanigheid van vertegenwoordigers van [mutualiteit], meer bepaald de dienst [federatie voor gehandicaptenzorg], maar volgens verzoeker valt dit nog steeds als politiek, in de ruimste zin van het woord, te catalogeren.

Een dergelijke truc had volgens verzoeker ook de schepen (in het dossier waarnaar hij eerder verwees) uitgehaald door eenvoudigweg zijn "vriendenkring" als organisator te vermelden, zonder daarbij naar zijn politiek mandaat te verwijzen. Wat verzoeker betreft is de situatie dus zeker vergelijkbaar.

Hij wenst dan ook klacht in te dienen tegen het feit dat er in een schoolgebouw restaurantdagen van de burgemeester en de ocmw-voorzitter worden georganiseerd. Hij vraagt om de betrokken personen en de directie van het Provinciaal Instituut voor Secundair Onderwijs erop te wijzen dat het verbod op het gebruik van schoollokalen voor politieke activiteiten ook buiten de schooluren geldt en dat bijgevolg geen eetfestijnen van politieke partijen of individuele politici kunnen plaatsvinden in een schoolgebouw.

3. STANDPUNT van VERWERENDE PARTIJ

De indiener van de klacht vraagt om onder andere de directie van PISO erop te wijzen dat het verbod op het gebruik van schoollokalen voor politieke activiteiten ook buiten de schooluren geldt en dat bijgevolg geen eetfestijnen van politieke partijen of individuele politici kunnen plaatsvinden in een schoolgebouw. Voor deze vraag baseert de indiener van de klacht zich op de beslissing van de Commissie Zorgvuldig Bestuur van 3 februari 2003 inzake het dossier met als kenmerk CZB/V/GZ/2003/9. Anderzijds baseert verzoeker zich ook op de klacht die hijzelf op 2 oktober 2009 indiende en de beslissing van de Commissie Zorgvuldig Bestuur hieromtrent.

Verwerende partij haalt de hiernavolgende redenen aan om de klacht te weerleggen.

Zij meent dat het verbod op politieke propaganda niet dermate ruim kan worden geïnterpreteerd dat de voorliggende situatie, met name de geplande restaurantdagen van de [federatie voorgehandicaptenzorg], als verboden politieke propaganda moet worden beschouwd.

De namen van de burgemeester en van de voorzitter van het OCMW staan inderdaad mee op de uitnodiging. Dit doet echter geenszins afbreuk aan het niet-politieke of propagandistische karakter van de activiteit. De heer burgemeester is voorzitter van de lokale [gehandicaptenzorg - afdeling], terwijl ook de voorzitter van het OCMW nauw betrokken is in de werking hiervan.

Er wordt geen enkele verwijzing gemaakt naar de politieke signatuur / de politieke partij waartoe beide heren behoren. Ook wordt er niet verwezen naar enig politiek mandaat van hen. Er is dan ook geen enkele reden om aan te nemen dat deze restaurantdagen verboden politieke

propaganda zouden inhouden.

Het feit dat een politiek mandataris lid is van de [federatie voor gehandicaptenzorg], doet geen afbreuk aan de toelaatbaarheid van haar activiteiten in een provinciale onderwijsinstelling. In onze Vlaamse maatschappij hebben immers zeer vele instellingen, verenigingen en organisaties actieve bestuursleden met een politiek mandaat. Het is onredelijk om al deze verenigingen met al hun activiteiten te gaan weren uit de schoolgebouwen. De neutraliteit van het onderwijs of van de onderwijsinstelling komt op geen enkel manier in gevaar door dergelijke activiteiten. De genodigden, evenals derden, kunnen duidelijk genoeg het onderscheid maken tussen de school als neutrale verstrekker van onderwijs en de school als verhuurder van een zaal waarin bepaalde activiteiten plaatsvinden.

4. ZITTING VAN DE COMMISSIE

4.1 Datum en uur: 28 maart 2011 om 13.00 uur.

4.2 Kamer

Kamer bevoegd voor het secundair onderwijs.

4.3 Commissieleden

De Commissie is in overeenstemming met artikel V. 22 van het decreet van 13 juli 2001 betreffende het onderwijs-XIII-Mozaïek en artikel 1 tot en met artikel 3 van het ministerieel besluit van 28.11.2007 betreffende de samenstelling van de Commissie Zorgvuldig Bestuur als volgt geldig samengesteld:

De heer Raf Verstegen, voorzitter;

Francis Deryckere, Etienne Becuwe en Jean Dujardin, leden.

4.4 Aanwezige betrokkenen, getuigen, deskundigen, raadslieden

- Verzoekende partij: verontschuldigd;
- Voor verwerende partij: - diensthoofd juridische dienst ;
- dienst Onderwijs.

4.5 Stemming

De Commissie heeft na beraadslaging eenparig de volgende conclusies opgesteld inzake bevoegdheid, beslissing en sanctie.

5 BESLISSING VAN DE COMMISSIE

5.1 Regelgeving

* Decreet van 13 juli 2001 betreffende het onderwijs-XIII-Mozaïek
Art. V.10.

Er mag geen politieke propaganda worden gevoerd in een onderwijsinstelling.

* Omzendbrief SO 78 van 27 november 2001 betreffende zorgvuldig bestuur in het secundair onderwijs.

5.2 Bevoegdheid

De Commissie is van oordeel dat zij bevoegd is rekening houdende met de aangebrachte

feiten en de geldende regelgeving.

5.3 Beslissing

5.3.1. Algemeen

De Commissie zorgvuldig bestuur is van oordeel dat aan het decretaal verbod op politieke propaganda in het onderwijs een ruime uitleg moet worden gegeven. De wetgever heeft een breed verbod op het oog gehad omdat het de bedoeling is dat het onderwijs in alle gevallen neutraal zou zijn ten aanzien van elke politieke activiteit. Ook een activiteit die geen politieke inhoud heeft, maar socio-cultureel van aard is, kan door de context waarin die wordt georganiseerd, moeten worden beschouwd als promotie voor een bepaalde politieke strekking of partij en dus als verboden politieke propaganda

Het breed verbod op politieke activiteiten geldt ten aanzien van het schoolbestuur en de verschillende instanties binnen de school. Politieke propaganda en politieke activiteiten in de onderwijsinstellingen, door welke persoon of instantie dan ook en ongeacht voor wie bestemd, zijn verboden.

In de eerste plaats moet het onderwijs zelf vrij zijn van politieke propaganda. Dit verbod doet geen afbreuk aan de verantwoordelijkheid van de school om een ruime maatschappelijke vorming mee te geven en het recht om het eigen opvoedingsproject uit te bouwen. Waar de grenzen liggen moet in concreto worden beoordeeld.

Leerlingen, ouders en personeel kunnen niet via de school benaderd worden met informatie of gadgets die als propaganda voor of tegen een politieke partij moeten worden beschouwd. Lokalen van een onderwijsinstelling mogen niet voor politieke activiteiten worden gebruikt. Het verbod geldt ook buiten de schooluren en schooldagen.

5.3.2 Politieke propaganda en socio-culturele activiteiten

De Commissie neemt aan dat de activiteit die voorwerp is van de klacht en die wordt georganiseerd in een lokaal van het provinciaal onderwijs, moet worden beschouwd als een socio-culturele activiteit die op zich geen politieke inhoud heeft. Dat de activiteit inhoudelijk niet op de politiek betrokken is, volstaat evenwel niet om aan te tonen dat de organisatie ervan niet als een politieke activiteit moet worden beschouwd.

De uitnodiging voor de restaurantdagen gaat uit van twee personen die actief zijn in de lokale politiek, met name de burgemeester en de ocmw-voorzitter. Deze mandaten worden toegewezen uitgaande van de resultaten van de gemeenteverkiezingen. De uitnodiging vermeldt in opvallend grote letters de namen van die personen die de activiteit organiseren met daarnaast in kleine letters en onder een embleem, de vermelding van de [federatie voor gehandicaptenzorg], de aard van de activiteit (restaurantdagen) en de plaats van de activiteit (naam en adres van de school). De uitnodiging bevat ook een inschrijvingsstrook waarmee een gegadigde zich kan inschrijven voor “de restaurantdagen van [A] en [B]”.

De uitnodiging maakt geen melding van de politieke partij die de betrokken personen aanhangen noch van hun mandaat en wil het doen voorkomen dat de [federatie voor gehandicaptenzorg] (mede)organisator is. Het verweerschrift houdt wel uitdrukkelijk voor dat het om een activiteit van genoemde vereniging zou gaan. Verwerende partij legt echter geen stukken voor die erop duiden dat de vermelde [federatie] een aanvraag heeft ingediend,

betrokken is bij de inrichting van de activiteit of begunstigde is van de opbrengst. De inschrijvingsstrook die vermeldt dat gegadigden inschrijven voor de restaurantdagen van de op de uitnodiging vermelde personen, wijzen op het tegendeel. Bijzonder in dit dossier is verder dat de Commissie zorgvuldig bestuur reeds eerder heeft beslist dat een door een schepen van dezelfde gemeente georganiseerde restaurantdag in dezelfde school niet in overeenstemming was met het decretale verbod van politieke activiteiten in een onderwijsinstelling (CZB/KL/KSO/2010/250). Dit precedent had er moeten toe leiden dat een nieuwe aanvraag voor een restaurantdag waarbij personen met een politiek mandaat de motor zijn, formeel aan het schoolbestuur zou worden voorgelegd en met zorg op dat niveau zou worden behandeld. Uit het dossier en uit het verweer ter zitting blijkt niet dat dit inderdaad ook gebeurd is. In deze context kan de commissie de zuiver formele vermelding van naam en logo van de [federatie gehandicaptenzorg] niet anders beoordelen dan als een poging van de beide initiatiefnemers om de jurisprudentie van de commissie zoals die in genoemde beslissing duidelijk tot uiting kwam, te omzeilen.

De vermelding van de namen van de organisatoren in grote letters op de uitnodiging en de mededeling op de inschrijvingsstrook dat gegadigden inschrijven voor de restaurantdagen van de betrokken personen, laten er geen twijfel over bestaan dat dezen de bedoeling hebben om hun naambekendheid als politiek gekozenen te vergroten. Dat bij hun naam hun politieke functie of mandaat niet wordt vermeld, doet, gezien de relatief kleine gemeenschap waarbinnen zij politiek actief zijn, hieraan geen afbreuk.

De Commissie is derhalve van oordeel dat het organiseren van deze activiteit in een schoolgebouw een dubbelzinnige situatie creëert. In de publieke opinie kan de school gemakkelijk geassocieerd worden met het bestuursteam van het ogenblik. Door de bewuste activiteit in haar schoolgebouwen toe te laten heeft het schoolbestuur naar het oordeel van de Commissie haar verplichting tot politieke neutraliteit niet nageleefd.

5.3.3 De Commissie komt tot de volgende beslissing:

Onder het verbod van politieke activiteiten in scholen en in schoolgebouwen valt niet enkel het organiseren van activiteiten met een politieke inhoud, maar ook het organiseren van activiteiten die gepropageerd worden als initiatieven van een politiek mandataris die niet los kunnen gezien worden van een politieke partij. Uit de uitnodiging blijkt de bedoeling van de organisatoren om hun naambekendheid als politiek gekozenen te vergroten. Dat hun politieke functie of mandaat niet wordt vermeld, doet hieraan geen afbreuk. Door de activiteit toe te laten heeft het schoolbestuur zodoende de draagwijdte van haar verplichting tot politieke neutraliteit niet juist ingeschat en met het bestreden initiatief die verplichting niet passend nageleefd.

De Commissie leidt uit het dossier en het beperkte verweer ter zitting af dat met de wijze van voorstellen van de geviseerde activiteit in dit dossier gepoogd werd om de aan de betrokkenen bekende jurisprudentie van de Commissie te omzeilen.

5.4 Sanctie

De Commissie wijst op het art. V.25, vierde lid van het onderwijsdecreet XIII-Mozaïek van 13 juli 2001: “Voorafgaandelijk aan het opleggen van een sanctie nodigt de Commissie het betrokken schoolbestuur, de betrokken inrichtende macht of het betrokken bestuur uit om de bestreden rechtshandeling in te trekken of te herzien of in een passende genoegdoening te voorzien.” De Commissie beschouwt deze verwijzing als een aanmaning die haar in de

mogelijkheid stelt om bij herhaling van de feiten, ook al worden die nog weer anders ingekleed, onmiddellijk tot het opleggen van een sanctie over te gaan.

5.5 Beroep

Tegen de beslissing van de Commissie kan binnen een termijn van zestig kalenderdagen die ingaat de tweede dag na de postdatum van de betekening van deze beslissing, bij aangetekend schrijven een beroep bij de Vlaamse regering, in de persoon van de Minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel ingesteld worden (met een afschrift aan het secretariaat van de Commissie).

Brussel, 28 maart 2011

Marleen Broucke
Secretaris

Raf Verstegen
Voorzitter